

Pakistan pamuk ve tekstil ekonomisi

Onaylayan Lerzan ÖZTÜRK, Endüstri Mühendisi/Ýstatistik - Araþtırma Servisi
Perþembe, 20 Nisan 2006
Son Güncelleme Pazartesi, 08 Mayıs 2006

Pakistan, günümüzde dünyada dördüncü büyük pamuk üreticisi (2003/2004 sezonunda 1,73 milyon ton), dördüncü büyük pamuk (390.000 ton), pamuk ihracatında ise dünyada sadece 24. sıradadır (37.000 ton). 1981 - 2004 yılları arasında pamuk ekim alanları 2,11 milyon hektardan yaklaşık yüzde 50 artarak 3,04 milyon hektara çıkmıştır. Aynı dönem esnasında, hektar başına pamuk mahsulü 339 kg'dan 570 kg'a %68 artış göstermiş olup, artışın büyük bir bölümü 80'li yıllarda gerçekleşmiştir. Ondan sonra başına alınan mahsul deðişmemiş 600 kg/hektar civarında kalmıştır.

Son 25 yıl içerisinde, Pakistan tekstil sanayii etkileyici bir gelişme kaydetmiş, pamuk ipliði üretimi 1980'deki 368.400 tondan 2005 yılında 1.956.000 ton'a (+%531) yükselmiştir. Pamuk ipliði ihracatı da büyük bir artış göstermiş, 1985 ile 2003 arasında yüzde olarak yaklaşık %20 büyüyerek 503.500 tona ulaşmıştır. Toplam pamuk ipliði üretiminin %25'i ihraç edilmektedir ve %75'i ise yurtiçinde tüketilmektedir. 1985 yılında Pakistan'da pamuklu kumaş üretimi 377.700 ton civarında idi, ancak %447 artış ile 2003 yılında 1.686.900 tona fırlamıştır. 2003 yılında toplam pamuklu kumaş üretiminin hemen hemen %20'si ihraç edilmiştir. Pakistan tekstil sanayiinin yükselişi, bilhassa son yıllarda yeni makinelerle yapılan büyük yatırımlarla ivme kazanmıştır. ITMF'nin Uluslararası Tekstil Makineleri Sevkiyat Ýstatistikleri'ne göre, Pakistan'da 1980 yılında yeni kurulan kısa elyaf ið sayı sadece 155.000 civarında idi. On yıl sonra bu rakam 303.000 oldu ve 2000 yılında 426.000'e yükseldi. Yeni bin yılın ilk yıllarında iplik kapasitesi daha da büyüdü ve ivme kazandı, 2001-2004 arasında kısa elyaf iplik makineleri sevkiyatı yıllık ortalama 750.000'e yükseldi.

Pakistan Ülke Profili

Yüzölçümü : 796.095 km²

Nüfus : 154 milyon

Başlıca mahsuller : Pamuk, buğday, pirinç, bekerkamış (ekili alan: 229.400 km²)

Para birimi : Pakistan Rupesi (PKR)

GSMH 2003 : (1 ABD \$ = yaklaşık 59,81 PKR, Kasım 2005) yaklaşık 82,3 milyar ABD \$

Ýthalat (2003/2004) : 15,6 milyar ABD \$ %27 makine (%4 tekstil makineleri), %18 kimyasallar, %4 metal eþya, %20 petrol ve %7 gıda

Ýhracat (2003/2004) : 12,1 milyar ABD \$ %66 tekstil ürünleri (%14 dokuma kumaş, %12 örme kumaş, %11 yatak çarþafı, %8 giyim), %12 tarımsal ürünler (%5 pirinç), %3 spor eþyaları, %2 deri mamuller.

Dokuma sektöründe de benzer ancak daha düşük ölçekte bir gelişme gözlenmektedir. 1980'de Pakistan'a yapılan yeni mekiksiz tezgah sevkiyatı 22 iken, 1990 yılında 915'e ve 2004'de 1.231'e yükselmiştir. 2001-2004 yılları arasında, her yıl ortalama olarak 1.160 yeni mekiksiz tezgah kurulmuştur.

Tekstil sanayiinin Pakistan ekonomisi açısından önemi, ihracat performansına bakıldığında ortaya çıkmaktadır. 2003/2004 döneminde tekstil ürünleri, toplam ihracat gelirlerinin %66'sını oluşturmaktadır. Tüketilen elyaflar açısından, pamuk %70 ile en büyük paya sahip olmakla beraber, son yıllarda payı yavaşça düşmektedir. Diğer taraftan, insan yapısı elyaflardan üretilen iplikler artı kaydetmektedir ve 1996 ile 2003 arasında iki katma çıkarak 316.000 tondan 594.000 tona yükselmiştir.